РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2017/97 НА КОМИСИЯТА

от 4 юли 2016 година

относно държавна помощ SA.40168 — 2015/C (ex SA.33584 — 2013/C (ex 2011/NN)), приведена в действие от Нидерландия в полза на професионален футболен клуб Willem II в Tilburg

(нотифицирано под номер C(2016) 4061)

(само текстът на нидерландски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като покани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с член 108, параграф 2 от Договора ([1]) и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

(1) През 2010 г. Комисията получи информация от гражданин, че Нидерландия е въвела мярка за помощ в полза на професионалния футболен клуб Willem II в Tilburg. Жалбата беше регистрирана под номер SA.31122. През 2010 и през 2011 г. Комисията получи също така жалби във връзка с мерки в полза на други професионални футболни клубове в Нидерландия, а именно MVV в Maastricht, FC Den Bosch в 's-Hertogenbosch, PSV в Eindhoven и NEC в Nijmegen. С писмо от 2 септември 2011 г. Нидерландия предостави на Комисията информация относно мярката, засягаща Willem II.

(2) С писмо от 6 март 2013 г. Комисията уведоми Нидерландия за решението си да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора, във връзка с мерките в полза на Willem II, NEC, MVV, PSV и FC Den Bosch.

(3) Решението на Комисията да открие процедура (наричано по-нататък: „решение за откриване“) беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([2]). Комисията покани заинтересованите страни да представят мненията си относно въпросните мерки.

(4) Нидерландия представи становища в рамките на процедурата, засягаща мярката в полза на Willem II, с писма от 31 май 2013 г. и 12 ноември 2013 г. С писмо от 11 февруари 2014 г. Нидерландия отговори и на искане за допълнителна информация.

(5) Комисията получи становищата на община Tilburg (наричана по-нататък: „общината“) в качеството ѝ на заинтересована страна във връзка с мярката в полза на Willem II. Тя ги препрати на Нидерландия, която получи възможност да отговори; мненията на Нидерландия бяха получени с писмо от 12 ноември 2013 г. и на среща, която се проведе на 20 март 2014 г.

([1]) Решение на Комисията по дело SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN) — Помощ за някои професионални нидерландски футболни клубове в периода 2008—2011 г. — Покана за представяне на мнения съгласно член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ C 116, 23.4.2013 г., стр. 19).

([2]) Вж. бележка под линия 1.

(6) Вследствие на решението за откриване и със съгласието на Нидерландия разследванията за различните клубове бяха проведени поотделно. Разследването във връзка с клуб Willem II беше регистрирано под номер SA.40168.

2. ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ НА МЯРКАТА

2.1. Мярката и нейният получател

(7) Националната футболна федерация Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (наричана по-нататък: „KNVB“) е ресорната организация в областта на професионалните и любителските футболни състезания. Професионалният футбол в Нидерландия е организиран в система на две скорости. През сезон 2014—2015 г. тя включва 38 клуба, 18 от които играят в първа дивизия (eredivisie) и 20 във втора дивизия (eerste divisie).

(8) Willem II е основан през 1898 г. и е професионален футболен клуб от въвеждането на професионалния футбол в Нидерландия през 1954 г. Willem II играе домакинските си мачове на *Koning Willem II Stadion* (наричан по-нататък: „стадионът“) в Tilburg. През 2010—2011 г. Willem II е отпаднал от първа във втора дивизия. През 2012 г. клубът отново се е издигнал до първа дивизия, за да отпадне пак през 2013 година. През 2014 г. той отново се е върнал в първа дивизия. Сезон 2005—2006 г. е бил последният, когато Willem II е играл в европейски турнир (Купата на УЕФА).

(9) Настоящата правна форма на Willem II е *Willem II Tilburg B.V.* Субектът *Willem II Tilburg B.V.* (наричан по-нататък: „*Willem II*“) е получателят на мярката. Той е собственост на фондация *Stichting Beheer Betaald Voetbalorganisatie Willem II Tilburg*. Съществува отделно сдружение (*Vereniging*) Willem II. Willem II е средно по размер дружество, в което през 2012 г. работят 53 служители. През финансовата 2008—2009 година годишният му оборот е бил 11,4 милиона евро и през финансовата 2009—2010 година оборотът му е бил 9,9 милиона евро.

(10) През 2004 г. общината и Willem II са сключили договор, по силата на който общината е станала единствен собственик ([3]) на стадиона и Willem II е получил правото да използва стадиона срещу заплащане на наем. В договора за наем е било посочено, че общината отдава стадиона на Willem II, за което последният ще плаща годишен наем в размер на 1 001 731 EUR плюс ДДС и променливи разходи. Наемът е бил основан на инвестиционните разходи, 30-годишен амортизационен период и лихвен процент от 5,5 %, който общината е използвала към момента на сключване на договора. Условията в 30-годишния договор за наем са били предназначени да гарантират на общината бюджетно неутрална експлоатация на стадиона. В точка 51 от решението за откриване Комисията посочи, че договорените по онова време параметри са гарантирали, че Willem II плаща наем, който покрива всички разходи, като по този начин се е избягвала евентуална оперативна помощ за футболния клуб. Наемът е бил в рамките на възприетия диапазон на наемите, плащани от други наематели, макар и над средния размер. В периода 2004—2008 г. Willem II е бил в състояние да плаща наема.

(11) През футболен сезон 2009—2010 г. Willem II е бил изправен пред финансови затруднения, а през май 2010 г. е обявил, че се намира на ръба на фалита. На 31 май 2010 г. общината, която преди това временно е спряла плащането на наема за 2009 г., е взела решение да намали наема и другите разходи, което влиза в сила със задна дата от 2004 г. По силата на това решение дължимият от футболния клуб годишен наем е бил намален с 0,4 милиона евро за период от шест години, в резултат на което Willem II е получил 2,4 милиона евро — на два транша — като от тази сума е бил приспаднат дължимият наем за 2009 г. На 31 октомври 2011 г. е бил сключен нов договор за наем, който е заменил договора от 2004 г.

(12) Решението на общината от 31 май 2010 г. е било взето при условие че Willem II изпълнява задълженията, включени в плана за преструктуриране, чиято цел е била възстановяване на дългосрочната жизнеспособност на клуба. Условията на този план са включвали задължения за подаване на тримесечен финансов отчет, балансиран бюджет за следващия футболен сезон, намиране на начин за изчистване на баланса, необходимостта от спазване на стандартите на националната футболна асоциация по отношение на заплащането на играчите, въвеждането на нова структура на ръководство и надзор. Общината е преценила, че мерките, които Willem II е предприел, за да изпълни тези условия, са били задоволителни, и следователно е отпуснала втория транш от 2,4-те милиона евро.

(13) Нидерландия не е уведомила Комисията в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора за намерението си да отпусне 2,4 милиона евро на Willem II. Комисията също така не е била уведомена за взетото през 2009 г. решение за временно спиране на плащането на годишния наем за сезон 2009—2010 г.

([3]) Преди сключването на договора общината е била законният собственик на стадиона и на земята, върху която той е построен, докато Willem II е държал икономическата собственост на стадиона, в който е инвестирал собствени средства.

2.2. **Възможно въздействие на помощта**

(14) Нидерландия е разгледала въздействието на евентуалната помощ върху вътрешния пазар на клубове, които не играят футбол на европейско равнище. Професионалните футболни клубове обаче се считат за предприятия и подлежат на контрол за държавна помощ. Футболът приема формата на печелившо занятие и осигурява услуги срещу възнаграждение; той е достигнал висока степен на професионализация и по този начин е увеличил икономическото си въздействие ([4]).

(15) Професионалните футболни клубове извършват стопанска дейност на няколко пазара с международно измерение, различни от участието във футболни състезания, например на пазара за трансфер на професионални играчи, на пазара на реклама, спонсорство, мърчандайзинг дейности или медийно отразяване. Помощ за професионален футболен клуб укрепва неговата позиция на всеки един от тези пазари, повечето от които обхващат няколко държави членки. Следователно, ако държавни ресурси се използват за предоставяне на избирателно предимство на професионален футболен клуб, независимо от първенството, в което той се състезава, вероятно е тази помощ да има потенциал да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора ([5]).

2.3. **Основания за откриване на процедурата**

(16) В решението за откриване Комисията достигна до предварителното заключение, че общината е предоставила избирателно предимство на Willem II, като е използвала държавни ресурси, и следователно е предоставила помощ на футболния клуб. Също така Комисията възприе позицията, че мерките за помощ за професионални футболни клубове могат да нарушат конкуренцията и да засегнат търговията между държавите членки по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

(17) В решението за откриване Комисията отбеляза, че към момента на предоставяне на помощта Willem II е бил в затруднено финансово положение. С цел да се оцени съвместимостта на помощта с Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение ([6]) (наричани по-нататък: „Насоките“), Комисията поиска информация относно спазването на всички изисквания, посочени в Насоките.

(18) Комисията не е била в състояние да провери изпълнението на условията по точки 34 — 37 от Насоките относно естеството и изпълнението на план за преструктуриране. Комисията също така не е могла да провери дали са били взети адекватни компенсаторни мерки по смисъла на точки 38 — 42. Освен това е трябвало да се докаже, че помощта е била ограничена до необходимия минимум, че бенефициерът е имал достатъчен собствен принос за преструктурирането си и че принципът „един път — последен път“ е бил спазен.

3. **МНЕНИЯ НА НИДЕРЛАНДИЯ**

(19) Нидерландия не е съгласна, че мярката за преструктуриране на споразумението за наем на стадиона представлява държавна помощ. Нидерландия счита, че общината в качеството си на собственик на стадиона е приложила пазарни условия и че, като е спряла временно плащането на наема от основния ползвател на стадиона през 2009 г. и като е намалила наема и други договорни условия със задна дата през 2010 година, е действала в съответствие с принципа на инвеститора и кредитора в условията на пазарна икономика. При изпадане в несъстоятелност клуб Willem II е щял да загуби лиценза си да играе професионален футбол. Общината би останала собственик на футболен стадион, който е можел да бъде използван за други дейности само срещу значителни инвестиции. Нидерландия твърди, че по-ниският наем е бил сравним с наемите на стадиони на други места в страната и че поради това той е бил в съответствие с пазарните условия.

([4]) Дело C-325/08, *Olympique Lyonnais*, EU:C:2010:143, точки 27 и 28; Дело C-519/04 P, *Meca-Medina and Majcen/Комисия*, EU:C:2006:492, точка 22; Дело C-415/93, *Bosman*, EU:C:1995:463, точка 73.

([5]) Решения на Комисията, засягащи Германия, от 20 март 2013 г. относно *Multifunktionsarena der Stadt Erfurt* (Дело SA.35135 (2012/N)), точка 12, и *Multifunktionsarena der Stadt Jena* (Дело SA.35440 (2012/N)), откъси в ОВ C 140, 18.5.2013 г., стр. 1, и от 2 октомври 2013 г. относно *Fußballstadion Chemnitz* (Дело SA.36105 (2013/N)), откъс в ОВ C 50, 21.2.2014 г., стр. 1, точки 12 —14; Решения на Комисията, засягащи Испания, от 18 декември 2013 г. относно възможна държавна помощ за четири испански професионални футболни клуба (Дело SA.29769 (2013/C)), точка 28, Real Madrid CF (Дело SA.33754 (2013/C)), точка 20, и предполагаема помощ в полза на три футболни клуба от Валенсия (Дело SA.36387 (2013/C)), точка 16, публикувани в ОВ C 69, 7.3.2014 г., стр. 99.

([6]) Съобщение на Комисията — Насоки на Общността за държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение (ОВ C 244, 1.10.2004 г., стр. 2). Действието на насоките е удължено по силата на Съобщение на Комисията относно удължаване на прилагането на насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение от 1 октомври 2004 г. (ОВ C 296, 2.10.2012 г., стр. 3).

(20) Освен това Нидерландия твърди, че дори ако мярката би представлявала помощ, тя би била съвместима с вътрешния пазар. На първо място, тези аргументи се основават на писмо относно спортната инфраструктура, изпратено на Нидерландия от Комисията на 11 юли 2002 г. В писмото Комисията е описала определени условия, при които ще счита, че финансирането на спортна инфраструктура не представлява държавна помощ. На второ място, аргументите се основават на Насоките и на член 107, параграф 3, буква в) от Договора.

(21) Що се отнася до преструктурирането на Willem II, Нидерландия описа финансовото положение на клуба. През финансовата 2008—2009 година ([7]) Willem II е реализирал загуба в размер на 3,9 милиона евро при оборот от 11,4 милиона евро и собственият му капитал [*eigen vermogen*] е намалял от 4,1 милиона евро на 0,2 милиона евро. През 2009—2010 година ([8]) Willem II е реализирал загуба в размер на 4,4 милиона евро при оборот от 9,9 милиона евро. Въпреки отпуснатите от общината 2,4 милиона евро собственият му капитал е продължил да намалява от 0,2 милиона евро до минус 2,1 милиона евро.

(22) Всеки нидерландски професионален футболен клуб има нужда от лиценз от KNVB, който получава само ако изпълнява редица задължения. Едно от задълженията по силата на системата е свързано с финансовата устойчивост на клуба. Всеки сезон клубовете са длъжни да подават финансови отчети до 1 ноември, 1 март и 15 юни, в които, наред с другото, се описва финансовото им положение, както и бюджетът за следващия сезон. Въз основа на тези отчети клубовете се разпределят в три категории (1: незадоволителен статус, 2: задоволителен статус, 3: добър статус). Клубовете в категория 1 могат да бъдат задължени да представят план за подобряване, за да достигнат категория 2 или 3. Ако даден клуб не успее да изпълни плана, KNVB може да наложи санкции, включително официално предупреждение, намаляване на състезателни точки и — като крайната санкция — отнемане на лиценза. В Нидерландия професионален футболен клуб, който е обявен в несъстоятелност, губи своя лиценз. Ако се създаде наследник на клуба, той не би бил допуснат директно до професионалните футболни дивизии, а трябва да започне от втора аматьорска дивизия. Предвид своите затруднения Willem II е рискувал да загуби лиценза си за участие в професионални състезания. През 2010 г. той е бил понижен в категория 1.

(23) Нидерландия съобщи, че с оглед на тези трудности решението на общината да отпусне 2,4 милиона евро на Willem II е подчинено на редица условия, включени в изготвения от Willem II план за преструктуриране ([9]). Планът е бил разработен така, че в срок от 3 години да оздрави финансовото положение на клуба. Целта на плана е била също така да се изпълнят изискванията на KNVB за получаване на категория 2 (задоволителен статус) до края на финансовата 2012—2013 година. През декември 2011 г. KNVB вече е присъдила на клуба статус по категория 2.

(24) Планът за преструктуриране е довел до ново управление, съкращения на персонала и отбора от играчи. В него се е предвиждало намаляване на броя на играчите с договор. Планирано е няколко играчи да преминат в други клубове, удължаване на съществуващи договори при по-ниско заплащане, сключване на нови договори без заплащане на трансферни такси или наемане на играчи от други клубове. Целта на плана е била разходите за персонал и играчи да се намалят от 77 % до под 55 %.

(25) През 2009 г., когато са възникнали финансовите затруднения, девет частни субекта са се съгласили да отпуснат на Willem II заем на обща стойност от 2,25 милиона евро. През 2010 г. те са били убедени да удължат срока на заемите, да не изискват вземанията си, докато Willem II не възстанови в достатъчна степен своята ликвидност, и да се съгласят на по-ниска лихва по тези вземания; шест от тях отиват дори по-далече, като отписват 10 % от вземанията си. Целта на плана за преструктуриране е била да се даде възможност на Willem II да реализира умерена оперативна печалба в срок от три години. Планът се е оказал реалистичен. Willem II е реализирал печалба в размер на около 0,3 милиона евро през 2010—2011 г. и през 2011—2012 г. и в по-малък размер през 2012—2013 г.; той е подобрил положението на собствения си капитал до минус 1,4 милиона евро към 30 юни 2012 г., до минус 1,3 към 30 юни 2013 г. и до положителен през финансовата 2013—2014 година.

4. **МНЕНИЯ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ**

(26) Общината представи становища във връзка с процедурата, които бяха в голяма степен идентични със становищата, представени от Нидерландия. Също така общината предостави конкретна информация за финансовото състояние на Willem II през 2009 г. и представи проучване, проведено през ноември 2013 г. от Deloitte Financial Advisory Services, относно разходите за общината през 2010 г. при различните варианти, в подкрепа на становището си, че приетите през 2009 и 2010 г. мерки са били разумни.

([7]) 30.6.2008 г.—1.7.2009 г.
([8]) 30.6.2009 г.—1.7.2010 г.
([9]) Plan van aanpak Willem II от 23 юли 2010 г.

5. **ОЦЕНКА НА МЯРКАТА**

5.1. **Наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора**

(27) Съгласно член 107, параграф 1 от Договора държавна помощ е помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез предоставяне на икономическо предимство на определени предприятия или на производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки. Условията, посочени в член 107, параграф 1 от Договора, са кумулативни и следователно, за да може дадена помощ да бъде квалифицирана като държавна помощ, трябва да са изпълнени всички условия.

(28) Въз основа на решението за откриване Комисията оценява от гледна точка на наличието на помощ решението на общината от 2009 г. за временно спиране на плащането на наема за ползване на стадиона от Willem II и решението на общината от май 2010 г. за намаляване със задна дата на наема и други разходи за използването на стадиона. Комисията отбелязва, че двете действия са тясно свързани от гледна точка на хронологията, целта и положението на Willem II към онзи момент и поради това следва да бъдат разгледани заедно.

5.1.1. *Финансиране с ресурси на държавата*

(29) И двете мерки са били предприети с решение на общината и имат преки финансови последици върху нейния бюджет; следователно те включват ресурси на държавата. Прехвърлянето на държавни ресурси може да приема различни форми, например преки субсидии, заеми, гаранции, преки инвестиции в капитала на предприятия и обезщетения в натура. Отказът от приходи, които иначе биха били платени на държавата, също представлява прехвърляне на държавни ресурси.

5.1.2. *Икономическо предимство*

(30) Мерките трябва да предоставят икономическо предимство на Willem II, което клубът не би получил при нормални пазарни условия. Нидерландия и общината твърдят, че общината е действала в съответствие с принципа на инвеститора в условията на пазарна икономика и на принципа на кредитора в условията на пазарна икономика и следователно не е предоставила предимство на Willem II. Комисията не е съгласна с това становище по няколко причини.

(31) Всеки път, когато финансовото положение на дадено предприятие се подобрява в резултат на намесата на държавата, може да се предположи наличието на предимство. За да се оцени това, финансовото положение на предприятието след предоставянето на мярката следва да се сравни с неговото финансово положение, ако мярката не е била предоставена. Без намесата клубът е щял да продължи да изпитва финансови трудности с риск да изпадне в несъстоятелност и да бъде принуден да играе в по-ниска дивизия. Безспорно е, че мерките, които са предмет на разследването, са подобрили значително финансовото положение на Willem II.

(32) Това не би представлявало неправомерно предимство, ако общината може да докаже, че е действала в съответствие с принципа на инвеститора в условията на пазарна икономика и с принципа на кредитора в условията на пазарна икономика. Комисията отбелязва, че през 2004 г. общината е станала едноличен собственик на стадиона. За тази придобивка тя е заплатила икономическата стойност на стадиона, установена на базата на външна експертна оценка. Договорът за наем с Willem II от 2004 г. е бил сключен от общината с пълното съзнание, че стадионът не е многофункционално спортно съоръжение, а футболен стадион, чийто изключителен ползвател е Willem II и който има ограничени възможности за използване за други дейности, извън футбола. Следователно общината е знаела, че експлоатацията на стадиона зависи от способността на Willem II да продължава да плаща наема и останалите разходи, посочени в договора. Инвеститор в условията на пазарна икономика или не би поел изобщо този риск, или би го поел в замяна на съответен марж на печалбата и застраховка срещу евентуална вероятност от изпадане в несъстоятелност на изключителния ползвател.

(33) Когато през 2010 г. общината е информирала общинския съвет, че Willem II е на ръба на фалита, тя е констатирала също така, че експлоатацията на стадиона след 2004 г. е била неутрална по отношение на бюджета ѝ. При условие обаче, че договорът за наем от 2004 г. не е генерирал разумна печалба, измененията от 2010 г. на условията на договора за наем със задна дата са били направени със съзнанието, че по този начин експлоатацията след 2004 година ще стане губеща. Това означава, че решението за намаляване на наема от 2010 г. в никакъв случай не спазва принципа на инвеститора в условията на пазарна икономика. Няма пазарен участник, който би се съгласил да промени със задна дата размера на наем, който по никакъв начин не може да гарантира възвръщаемост на инвестициите.

(34) Нидерландия и общината твърдят освен това, че решението на общината, с което се облекчава дълговата тежест на клуба, спазват също така и принципа на кредитора в условията на пазарна икономика. В тази връзка те се позовават на факта, че няколко големи кредитори са отписали част от вземанията си от Willem II. Те се позовават също така на частта от решението за откриване, в която Комисията е стигнала до заключението, че мерките на община Arnhem в полза на футболен клуб Vitesse не представляват държавна помощ.

(35) В тази връзка Комисията отбелязва първо, че решенията от 2009 г. за временно спиране на плащането на наема и от 2010 г. за намаляване със задна дата на наема и други задължения, свързани с използването на стадиона, не са били взети едновременно със съответните мерки на останалите кредитори. Освен това през 2010 г. общината е отпуснала на Willem II сума в размер на 2,4 милиона евро, която надвишава повече от два пъти размера на вземането от Willem II по едногодишния наем. Общината е изискала Willem II да преговаря с другите кредитори, за да изчисти баланса си, но без да поставя условия тези преговори да изпълнят условията, свързани със собствената ѝ намеса. Аргументът, че при фалит професионален футболен клуб губи лиценза си и че общината би се оказала в ситуация да притежава футболен стадион, който би могъл да бъде използван за други дейности само срещу значителни инвестиции, също не е убедителен. При несъстоятелност би било възможно да се учреди наследник на клуба, който да използва стадиона. Естествено, той не би бил допуснат директно до професионалните футболни дивизии, а трябва да започне от втора аматьорска дивизия. Той обаче би запазил възможността да използва стадиона и в обозримо бъдеще да се върне в професионалната дивизия, като по този начин допринесе за приходите от наем на стадиона.

(36) Нидерландия се позова също така на писмото на Комисията от 11 юли 2002 г., в което тя е описала определени условия, при които ще счита, че финансирането на спортна инфраструктура не представлява държавна помощ. Тези условия включват многофункционалния характер на съоръжението, недискриминационния достъп до него и подходящия размер на потребителските такси.

(37) В разглеждания случай обаче тези наблюдения не могат да доведат до заключението, че Willem II не е получил неправомерно предимство. Спорно е дали аргументите, изложени в писмото от 11 юли 2002 г. все още са релевантни, с оглед на съдебната практика на Съда на Европейския съюз, която разглежда публичните инвестиции в инфраструктура, предоставена на разположение за публично ползване, като държавна помощ ([10]). В конкретния случай обаче е от решаващо значение, че през 2004 г. общината и Willem II са сключили договор, в който размерът на годишния наем е бил определен на 1 001 731 EUR. При положение, че плащането на този договорен наем най-напред временно е било спряно със съгласието на общината и че впоследствие размерът на наема е бил намален със задна дата, общината предоставя финансово предимство на Willem II, което той по принцип не би трябвало да получи и което във всеки случай частен оператор по принцип не би предоставил.

(38) Поради тези причини Комисията не е убедена, че общината е действала като оператор в условията на пазарна икономика, било то като инвеститор или като кредитор, или като инвеститор и кредитор. Поради това тя заключава, че общината е предоставила финансова подкрепа, за да се предотврати фалитът на Willem II, която частен пазарен участник не би предоставил и която поради това представлява предимство.

5.1.3. *Въздействие върху търговията и конкуренцията*

(39) Нидерландия е разгледала въздействието на евентуалната помощ върху вътрешния пазар на клубове, които не играят футбол на европейско равнище. Във връзка с това, както беше посочено в съображение 14, Комисията припомня, че професионалните футболни клубове се считат за предприятия и подлежат на контрол за държавна помощ. Футболът приема формата на платена професионална дейност и осигурява услуги срещу възнаграждение; той е достигнал висока степен на професионализация и по този начин е увеличил икономическото си въздействие.

(40) Освен това Willem II е потенциален участник в европейските футболни турнири и в миналото действително е взел участие в европейски турнир. В качеството си на професионален футболен клуб той извършва стопанска дейност на няколко пазара с международно измерение, различни от участието във футболни състезания, например на пазара за трансфер на професионални играчи, на пазара на реклама, спонсорство, мърчандайзинг дейности или медийно отразяване. Помощ за професионален футболен клуб укрепва неговата позиция на всеки един от тези пазари, повечето от които обхващат няколко държави членки. Следователно, ако държавни ресурси се използват за предоставяне на избирателно предимство на професионален футболен клуб, независимо от първенството, в което той се състезава, вероятно е тази помощ да има потенциал да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

([10]) Например Решение от 19 декември 2012 г. по дело C-288/11, *Mitteldeutsche Flughafen AG и Flughafen Leipzig-Halle GmbH/Европейска комисия*, EU:C:2012:821.

5.2. **Оценка в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора**

(41) Комисията трябва да прецени дали мярката за помощ в полза на Willem II може да се счита за съвместима с вътрешния пазар. Нито една от дерогациите по член 107, параграф 2 от Договора не е приложима по отношение на разглежданата мярка. Що се отнася до дерогациите, предвидени в член 107, параграф 3 от Договора, Комисията отбелязва, че нито един от регионите в Нидерландия не попада в обхвата на дерогацията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора. Въпросната мярка за помощ не насърчава важен проект от общоевропейски интерес, нито пък служи за преодоляването на сериозни затруднения в икономиката на Нидерландия по смисъла на член 107, параграф 3, буква б) от Договора. Не може да се каже също така, че мярката за помощ насърчава културата или опазването на историческото наследство по смисъла на член 107, параграф 3, буква г) от Договора.

5.2.1. *Приложими насоки*

(42) Що се отнася до дерогацията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора в полза на помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности, такава помощ може да бъде съвместима, доколкото не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.

(43) Във връзка с оценката на мерките за помощ по член 107, параграф 3, буква в) от Договора, Комисията е издала редица регламенти, рамки, насоки и съобщения, засягащи формата на помощта и хоризонталните или секторните цели, за които е отпусната помощта. Като се има предвид, че в момента, когато са били предприети мерките, Willem II е бил изправен пред финансови затруднения и че помощта е била предоставена от общината с цел справяне с тези трудности, уместно е да се направи оценка дали определените в Насоките ([11]) критерии се прилагат и са изпълнени.

(44) През юли 2014 г. Комисията публикува нови насоки за държавна помощ за оздравяване и преструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение ([12]). Те обаче не са приложими по отношение на конкретната помощ, за която не е изпратено уведомление и която е била отпусната през 2009 г. и през 2010 г. В съответствие с точка 137 от новите насоки, те биха били приложими само за предоставена без разрешение помощ за оздравяване или преструктуриране, ако част от помощта или цялата помощ е предоставена след публикуване на насоките в *Официален вестник на Европейския съюз*. В съответствие с точка 138 от новите насоки, във всички останали случаи Комисията ще извършва проверката в съответствие с насоките, които са се прилагали към момента на предоставянето на помощта, следователно, в конкретния случай — с тези, приложими преди 2014 г.

5.2.2. *Willem II като дружество в затруднение*

(45) В съответствие с точка 10, буква а) от Насоките, дружество с ограничена отговорност трябва да се смята, че се намира в затруднение, когато първоначално регистрираният му капитал е намалял с повече от половината и повече от една четвърт от този капитал е бил загубен през предходните 12 месеца. През финансовата 2008—2009 година ([13]) Willem II е реализирал загуба в размер на 3,9 милиона евро при оборот от 11,4 милиона евро и собственият му капитал [*eigen vermogen*] е намалял от 4,1 милиона евро на 0,2 милиона евро. През 2009—2010 година ([14]) Willem II е реализирал загуба в размер на 4,4 милиона евро при оборот от 9,9 милиона евро. Въпреки отпуснатите от общината 2,4 милиона евро собственият му капитал е продължил да намалява от 0,2 милиона евро до минус 2,1 милиона евро. От това следва, че Willem II очевидно е бил дружество в затруднение. Нидерландия не оспорва този факт. Следователно съвместимостта на държавната помощ за Willem II ще бъде оценена в съответствие с Насоките.

5.2.3. *Възстановяване на дългосрочна жизнеспособност*

(46) В раздел 3.2 от Насоките се изисква помощта да се предоставя при условие че се изпълнява план за преструктуриране (вж. точки 34—37 от Насоките), който трябва да възстановява жизнеспособността на предприятието в рамките на разумен срок. В тази връзка Комисията отбелязва, че решението на общината да отпусне 2,4 милиона евро на Willem II е било подчинено на редица условия, както е посочено в съображение 12. Тези условия са залегнали в основата на изготвения от Willem II план за преструктуриране ([15]).

([11]) Вж. бележка под линия 6.
([12]) Съобщение на Комисията — Насоки за държавна помощ за оздравяване и преструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение (ОВ C 249, 31.7.2014 г., стр. 1).
([13]) 30.6.2008 г.—1.7.2009 г.
([14]) 30.6.2009 г.—1.7.2010 г.
([15]) Вж. бележка под линия 9.

(47) Планът е бил разработен така, че в срок от 3 години да се оздрави финансовото положение на клуба, като в същото време се изпълнят изискванията на KNVB за продължаване на лиценза на Willem II за участие в професионални състезания и за получаване на статус 2 до края на финансовата 2012—2013 година.

(48) Планът за преструктуриране е довел до ново управление, съществени съкращения на персонала и на отбора играчи. Няколко играчи са преминали в други кубове, съществуващи договори са били удължени при по-ниско заплащане, нови договори са били сключени без заплащане на трансферни такси. Това е довело до намаляване на разходите за персонал и играчи с 30 % през двете години след приемането на плана. В допълнение към 2,4-те милиона евро от общината Willem II е успял да осигури продължаващ принос в размер на 2,25 милиона евро от частния сектор.

(49) Комисията констатира, че планът за преструктуриране търси решение на причините за финансовите затруднения на Willem II, и по-специално разходите за играчи под формата на възнаграждения и трансферни такси. Willem II планира съкращения, засягащи основната му дейност. Планът за преструктуриране не разчита на външни фактори, които Willem II може да преследва, но не и изцяло да контролира, като например намиране на нови спонсори и увеличаване на броя на зрителите. Въпреки, че финансовото положение и по-специално отрицателният собствен капитал на Willem II продължават да будят безпокойство, планира се устойчиво подобряване на финансовото положение на клуба, както и продължаване на дейността му като професионален футболен клуб. Развитието показва, че планът наистина е бил реалистичен. През декември 2011 г. KNVB вече е присъдила на клуба статус по категория 2. Willem II е бил в състояние да постигне оперативна печалба в размер на 0,3 милиона евро през 2010—2011 г. и отново през 2011—2012 г., като по този начин е подобрил позицията на собствения си капитал до минус 1,4 милиона евро към 30 юни 2012 г.

5.2.4. *Компенсаторни мерки*

(50) В точки 38 — 42 от Насоките се изисква получателят да предприеме компенсаторни мерки, за да бъдат сведени до минимум нарушаването на конкуренцията от помощта и нейните неблагоприятни ефекти по отношение условията на търговия. В точки 80 от решението за откриване Комисията отбеляза особения характер на професионалния футбол в това отношение и предложи редица мерки, които биха могли, във връзка с професионалния футбол, да се тълкуват като компенсаторни мерки по смисъла на Насоките, като ограничаване на картотекираните играчи до границите, разрешени от националната асоциация, приемането на таван на заплатите под обичайните стандарти в сектора, забрана за изплащане на трансферни такси за нови играчи за определен период или увеличаване на дейността в полза на обществото. Въвеждайки таван на броя на играчите и на техните заплати, даден клуб приема също така и по-неблагоприятни условия в сравнение с други клубове, които нямат същите ограничения. Забрана по отношение на трансферните такси ограничава избора на нови конкурентни играчи.

(51) Комисията отбелязва, че Willem II действително, в съответствие с плана, е намалил броя на служителите и играчите си. Броят на служителите е паднал от 79 през сезон 2009—2010 г. на 61 през 2010—2011 г. и на 53 през 2011—2012 г. Броят на картотекираните играчи е бил намален от 31 на 27. Разходите за работни заплати ([16]) е бил сведен до 48 % от оборота, което е доста под стандарта на УЕФА от 70 % само за играчите. По време на периода на ограничението не са плащани трансферни такси за нови играчи. Тези мерки са отслабили екипа на клуба и така са допринесли за отпадането на Willem II във втора дивизия в края на футболния сезон 2010—2011 г. и отново през 2012—2013 г. Комисията отбелязва повишаване на разходите на клуба за дейности в обществена полза под формата на обучение на аматьори. Комисията заключава, че са били взети компенсаторни мерки в съответствие с Насоките, което е довело до отслабване на конкурентната позиция на Willem II в професионалния футбол.

5.2.5. *Помощ, ограничена до минимум*

(52) Комисията също така отбелязва, че планът за преструктуриране е финансиран в значителна степен от външни частни субекти в допълнение към направените вътрешни икономии. През 2009 г., когато са възникнали финансовите затруднения, девет частни субекта са се съгласили да отпуснат на Willem II заем на обща стойност 2,25 милиона евро. През 2010 г. те са били убедени да оставят тези суми на разположение на клуба и да се съгласят да не изискват вземанията си, докато Willem II не бъде в състояние да ги върне. Те са се съгласили също и на по-ниска лихва в размер на 3 %. Шест от тях са били убедени да отпишат общо 10 % от вземанията си. С това е изпълнено изискването по точка 44 от Насоките, че за средно предприятие като Willem II най-малко 40 % от разходите за преструктуриране трябва да бъдат изпълнени от собствения принос на получателя, включително външно финансиране, чрез което се демонстрира вяра в жизнеспособността на получателя.

([16]) Във финансовите отчети на Willem II не се прави разлика между заплатите на играчите и на останалите служители.

(53) Размерът на помощта е бил необходим. В съответствие с плана за преструктуриране тя би следвало да доведе до умерен положителен резултат през сезони 2010—2011 г. и 2011—2012 г. и до бавно подобрение на собствения капитал. Тя не би позволила на Willem II да купува нови играчи или да ги привлича с по-високи заплати.

5.2.6. *Наблюдение и годишен доклад*

(54) В точка 49 от Насоките се изисква държавата членка да съобщава относно правилното прилагане на плана за преструктуриране, като изпраща редовни и подробни доклади. В точка 51 се определят по-малко строги изисквания за малки и средни предприятия, за които годишното представяне на копие от баланса и на сметките за приходи и разходи на предприятието обикновено се счита за достатъчно. Нидерландия се е ангажирала да представи тези доклади.

5.2.7. *Еднократна помощ*

(55) В съответствие с точки 72—77 от Насоките Нидерландия уточни, че Willem II не е получавал помощ за оздравяване или преструктуриране в последните 10 години, предшестващи предоставянето на помощта. Също така тя се ангажира да не предоставя нова помощ за оздравяване или преструктуриране на Willem II през следващите десет години.

6. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

(56) Комисията констатира, че Нидерландия неправомерно е предоставила помощ на Willem II в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора. Въпреки това, държавната помощ в размер на 2,4 милиона евро, която е била отпусната на Willem II през 2009 г. и 2010 г., отговаря на условията за помощ за преструктуриране съгласно Насоките и може да се счита за съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Мярката, която Нидерландия е въвела в полза на футболен клуб Willem II в Tilburg, на стойност 2,4 милиона евро, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Кралство Нидерландия.

Съставено в Брюксел на 4 юли 2016 година.

За Комисията
Margrethe VESTAGER
Член на Комисията